

Stavsjö förskolas plan mot kränkande behandling.

ht 2019 – vt 2020

Innehållsförteckning

1. Inledning	sid 3
2. Vår Vision och genomförande	sid 4
3. Arbete för att främja, förebygga och förhindra	sid 5
4. Rutiner vid upptäckt av eventuell kränkning	sid 6

Bilagor

1. Årsplan	sid 7
2. Dokumentation av kränkande behandling/trakasserier	sid 8
3. Uppföljningssamtal	sid 9
4. Trygghetsvandring	sid 10
5. Trivsselfrågor	sid 11
6. Observationsfokus	sid 13
7. Incidentrapport	sid 14

Inledning

Förskolan vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. En viktig uppgift för förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö.

I 6 kapitlet i skollagen finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Det innebär att huvudmannen för en förskola, skola eller annan verksamhet som regleras i skollagen är skyldig att se till att det i varje verksamhet (till exempel i varje förskola eller skola) bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det dels genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling, dels årligen upprättas en plan mot kränkande behandling.

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande/beteende som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan t.ex. handla om att retas, fysiska handlingar, frysa ut någon eller förstöra en kamrats leksak. Anställda kan kränka ett barn genom en handgriplig och hårdhänt tillsägelse eller prata över barnets huvud.

Trakasserier är uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med de olika diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara fysiska (slag, knuffar), verbala (hot, svordomar, öknamn), psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när barnet kommer), text och bilder (teckningar, lappar, fotografier)

Ett barn kan bli utsatt för trakasserier och kränkande behandling av såväl personal som av andra barn.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

När någon i förskolan får kännedom om att ett barn eller vuxen anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling finns en skyldighet att snarast utreda uppgiften. Genom utredningen ska man få reda på kränkningens omfattning för att kunna bestämma vilka åtgärder som ska vidtas. Åtgärder ska syfta till att avhjälpa akuta situationer och till att finna mer långsiktiga lösningar. Det är viktigt att under utredningen visa den utsatte och övriga inblandade stor hänsyn. Utgångsläge är att den som känner sig kränkt alltid ska tas på allvar.

Befogade tillsägelser. Pedagogerna måste ibland tillrättvisa ett barn för att skapa en god miljö för hela barngruppen. En befogad tillsägelse är inte en kränkning i lagens mening (Barn- och elevskyddslagen), även om barnet ifråga kan uppleva det som en kränkande behandling.

Vår vision

På Stavsjö förskola strävar vi efter att barn och vuxna ska känna trygghet, glädje och bemötas med lyhördhet och respekt.

Planen gäller från

2019-07-01

Planen gäller till

2020-06-30

Barnens delaktighet

Genom samtal i vardagen och samtal i "planerad" form, trivselfrågor, litteratur och olika sorters material ges barnen möjlighet att delge sina tankar och lösningar kring olika situationer som berör planen.

Varje termin genomförs en Trygghetsvandring med delar av barngruppen. (se bilaga 5)

Vårdnadshavares delaktighet

Vi bjuder in vårdnadshavarna att ta del av, komma med förslag och synpunkter på vår plan mot kränkande behandling t.ex. genom att informera om arbetet på Skolrådet. Planen finns uppsatt i hallen och på hemsidan. Den dagliga kontakten mellan vårdnadshavare och pedagog är viktig där samtal kring barnens vardag är i fokus. Vårdnadshavarna informeras också på föräldramöten, vid inskolningssamtal och utvecklingssamtal om vårt arbete enligt planen. Vårdnadshavare uppmanas vända sig till rektor med frågor och synpunkter.

Personalens delaktighet

Vid arbetsplatsträffar har all personal diskuterat och reflekterat över innehållet i planen och vad det innebär att arbeta efter den. Arbetet har skett både muntlig och skriftligt. Personalen har diskuterat sina egna attityder och värderingar för att få ökad kunskap hur det egna förhållningssättet påverkar arbetet med barnen.

Ett medvetet arbete bedrivs på förskolan för att alla ska vara modiga pedagoger och reagera mot diskriminering och kränkande behandling mot barn och vuxna.

Förankring av planen

Planen finns tillgänglig på vår hemsida och på respektive avdelning. Vårdnadshavarna får ta del av vårt arbete mot kränkandebehandling genom nyhetsbrev från förskolan, föräldraaktiviteter, så som skolråd, föräldramöten och samtal. Vid inskolningen berättar pedagogerna om förskolans arbete och plan.

Rektor tillsammans med pedagogerna ansvarar för att planens innehåll förankras hos föräldrar vid inskolningen alternativt föräldramöten. All nyanställd personal informeras om förskolans likabehandlingsarbete vid introduktionen.

Årsplan

För att få med alla delar i vår plan har vi gjort en årsplanering. (se bilaga 1)

Arbete med att främja, förebygga och förhindra.

Förskolan arbetar kontinuerligt för att förebygga och förhindra att barn utsätts för kränkande behandling.

Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla barn och vuxna och sker kontinuerligt, systematiskt och målinriktat i förskolans dagliga utbildning. Förskolans värdegrund och pedagogernas förhållningssätt är utgångspunkten i vårt arbete.

En viktig del i vårt arbete med att främja, förebygga och förhindra kränkningar är förskolans barnhälsogrupp. Där följer vi upp incidentrapporter och vidtar åtgärder.

Detta gör vi med de yngre barnen:

- Läsa böcker som berör ämnet t.ex. Tio små kompisböcker. Lilla nej boken.
- Sjunga kompisånger.
- Rollspel av pedagogerna.
- Använda konkret material som t.ex. handdockor.
- Arbeta med känslor genom att ge barnen konkreta verktyg t.ex. en känslolåda.

Detta gör vi med de äldre barnen i kombination med diskussioner:

- Läsa böcker som berör ämnet t.ex. Vilda säger nej! Barnens planet och böcker ifrån Olika förlaget
- Sjunga kompisånger.
- Rollspel av pedagogerna.
- Använda konkret material som t.ex. handdockor.
- Arbeta med känslor genom att ge barnen konkreta verktyg t.ex. en känslolåda.
- Titta på film tillsammans t.ex. Värsta bästa vänner från UR, Ugglan och kompisproblemet från UR. Daniel Tiger från SVT.

Mål att arbeta mot:

- Alla barn och pedagoger ska känna sig trygga på hela förskolan.
- Alla pedagoger ska ha kunskap och känna trygghet i de lagar och förordningar som finns för att praktisera planen i vardagen.
- All personal har en gemensam uppfattning av vad som menas med trakasserier och kränkande behandling och är delaktiga med att arbeta förebyggande och främjande.
- Alla föräldrar har kännedom om planen.
- Trygghetsvandring ska genomföras en gång per termin.
- Toaletsituationen ska upplevas som trygg.

Rutiner vid upptäckt av eventuell kränkning av barn.

- Vid misstanke om kränkning tas direkt kontakt med förskolechef som skyndsamt anmäler detta till huvudman.
- Fyll i och använd Bilaga 2 "Dokumentation av kränkande behandling/trakasserier"
- Rektor eller pedagog kontaktar berörd vårdnadshavare så snart som möjligt. Informerar vårdnadshavare om hur planen för kränkandebehandling ser ut och vilka åtgärder som ska vidtas enligt plan. Boka tid för ett samtal så fort som möjligt.
- Rektor eller pedagog tar reda på vad som har hänt och skapar en bild från så många berörda som möjligt. Enskilda samtal genomförs med berörda.
- I samtal med vårdnadshavare bestäms hur händelsen ska följas upp.
- Berörda pedagoger på förskolan informeras.
- Arbetslaget följer upp händelsen på deras pedagogiska utvecklingstid.

Använd då frågor som:

- Vilken roll hade vi pedagoger i det som skedde?
- Hur kan vi se över vår organisation för att förhindra att något liknande sker igen?
- Vad har vi lärt oss?
- Reflektera också om handlingsplanen följts och funktionen av att den utvärderas.

Årsplan.

Juli	Augusti	September	Oktober	November	December
 <p>Vi sätter igång arbetet med den nya planen mot kränkande behandling.</p> <p>Målen i planen är en del av vårt systematiska kvalitetsarbete och följs upp kontinuerligt på varje avdelning.</p> <p>Incidentrapporter finns med på varje avdelning och följs upp på Barnhälsogrupp.</p>	<p>Vi sätter igång arbetet med den nya planen mot kränkande behandling.</p> <p>Målen i planen är en del av vårt systematiska kvalitetsarbete och följs upp kontinuerligt på varje avdelning.</p> <p>Incidentrapporter finns med på varje avdelning och följs upp på Barnhälsogrupp.</p>	<p>Vi informerar Vårdnadshavare om planen mot kränkande behandling på höstens föräldramöte.</p>	<p>Vecka 43 och ev. 44: Trygghetsvandring - dialog eller någon annan form av kartläggning tillsammans med barnen.</p> <p>Intervjuer/observationer.</p> <p>Kompistema hela veckan.</p>	<p>Uppföljning och analys av kartläggningen avdelningsvis.</p> <p>Ev. nya mål sätts.</p>	

Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni
	<p>Central enkät till vårdnadshavare.</p>		<p>Trygghetsvandring tillsammans med barnen. Trivsselfrågor.</p>	<p>Utvärdering.</p> <p>Planering av nästa års arbete. (Främja, förebygga och förhindra).</p>	<p>En ny plan upprättas av arbetslagsledarna och rektor.</p>

Dokumentation av kränkande behandling/trakasserier

Namn på den utsatta:

.....

Vårdnadshavaren kontaktades:

.....

Datum för samtal:

.....

Personer som deltar i samtalet:

.....

Händelseförlopp (När? Var? Hur? Närvarande):

.....
.....
.....
.....

Sammanfattning av samtalet:

.....
.....
.....
.....

Åtgärder (Det här har vi gjort och så här går vi vidare):

.....
.....
.....

Datum för planerat uppföljningssamtal: .....

Ärendet avslutat (datum): .....

Underskrift:

Vårdnadshavare:

.....

Pedagog:

.....

Rektor:

.....

Uppföljningssamtal

Efter 2-3 veckor sker en uppföljning

Hur har det gått att följa bestämda åtgärder?

.....
.....
.....
.....

Hur har det varit för det berörda barnet?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Hur har vårdnadshavarna upplevt att vi har hanterat ärendet på förskolan?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Hur har ärendet påverkat verksamheten och pedagogerna på förskolan?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Trygghetsvandring

Exempel på frågor till barnen.

Var finns de vuxna? Vad gör de vuxna på förskolan? Var är det roligt att vara?
Var känns det läskigt att vara? Om du är ledsen, vad gör du då? Om din vän är ledsen, vad gör du då?

Trygghetsvandringen kan utföras med enskilt barn eller med en mindre grupp barn.
Utförs i inom – och utomhusmiljö.

Plats	Positiv upplevelse	Negativ upplevelse	Kommentar

Trivsselfrågor till barnen

Frågorna ställs 2 gång/år till alla barn över tre år. Utgå från dessa frågor och använd dem som ett underlag till dialog med barnen.

Barnens svar ska direkt påverka arbetet på förskolan, samt användas vid utvärderingen av vår Plan mot kränkande behandling.

1. Vad tycker du är roligt på förskolan?

2. Vad tycker du är tråkigt?

3. Har du någon att leka med på förskolan? Vem/vilka?

4. Kan du berätta om någon gång du varit rädd eller ledsen på förskolan?

5. Vem pratar du med om du är rädd/ledsen någon gång på förskolan?

Namn: _____ Datum: _____

Bilaga 6

Observationsfokus för de yngre barnen på Förskolan.

Observationsunderlag inför uppföljning och utvärdering av planen mot kränkande behandling.

1. Pedagogernas förhållningssätt
2. Miljön
3. Samspel mellan barnen

Dessa punkter sätts i relation till de frågor som ingår för de äldre barnen.

Bilaga 7

Incidentrapport

Kränkningar, trakasserier och diskriminering

Datum	Händelse	Åtgärd	Plats	Sign

--	--	--	--	--